දෘෂ්ටි කෝණය

නූතන සිංහල නව කතාව, කෙටි කතාව කවිය ආදිය මෙන් නොව නූතන සිංහල නාටකය, ශෝචනීය ලෙස සමකාලීන සමාජය අමතක කරමින් පැරණි කතා වස්තූම, ජනකතාම සොය සොයා විසිවැනි සියවසේ සිංහල ජනතාව නම වස්තූ මගින් ඉවත් කරලීමේ තැතක් දක්නට ලැබිණි. ශෛලිගත සම්ප්‍රදායයේ නාට්‍ය සම්බන්ධයෙන් මෙය විශේෂය. ඉදහිට නාට්‍යයක හැරෙන්නට, බොහෝ විටම ප්‍රේක්ෂකයා අතීතයට ගෙන යනු ලබන්නේ, වර්තමාන පරම්පරාව නාට්‍ය සඳහා පසුබිම් කර ගැනීමට තරම් නුසුදුස්සන් වන බවක් දෝ හඟවමිනි. නාට්‍ය ලෝකය පිළිබඳ වර්තමාන තවෝදගේ පූර්වගාමියා වන මනමේ නාටකය පැරණි කතා පුවතක් ඇසුරෙන් බිහිවී තිබීම මීට එක හේතුවක් වී යැයි සිතිය හැක. සිංහල සමාජයට හුරු ගැමි දිවිය ශෛලීගත විලාශයෙන් ඉදිරිපත් කිරීම පහසු වුවත් නූතන සමාජ ප්‍රශ්න එම සම්ප්‍රදායයෙන් ඉදිරිපත් කිරීමේ අසීරුවක් ඇතැම් විට නිෂ්පාදකයන් දකින්නට ඇත. කාරණය කුමක් වුවත් වර්තමාන සමාජය නාට්‍ය නිෂ්පාදකයනට බොහෝ විට අමතක විය.

සමාජය

මේ තත්වය යටතේ, නූතන සමාජය අමතක නොකළ නාට්‍යකරුවකු හැටියට හෙන්රි ජයසේනට ලැබෙන්නේ අද්විතීය ස්ථානයකි. ඔහුගේ ජනේලය ඉංග්‍රීසි උගත් වර්තමාන මැද පංතිය ශෛලීගත නාට්‍යයකට නැඟීමට ගත් ප්‍රථම ප්‍රයත්නය හැටියට හැඳින්විය හැක.

පසුගිය දා පැවති ඔහුගේ නාට්‍ය උළෙලේදී පළමු වරට [illegible] තවත් උදැසනක් නාට්‍යයත්, සම්මාන කිහිපයක් දිනා ඇති කුවේණී නාට්‍යයත් මේ සම්බන්ධයෙන් අපට වැදගත් වන්නේ, ඒවා නියම අරුතින්ම වර්තමාන සමාජය වටා ගෙතුණක් නුවූවත්, ඉන් ගෙන එනු ලබන සන්දේශය අතීත, වර්තමාන, අනාගත යනා තුන් කාලයටමත් පොදු වන විශ්වසාධාරණ විශ්වව්‍යාප්ත ලක්ෂණයෙන් නොඅඩු හෙයිනි.

තවත් උදැසනක් මට පෙ[illegible] ලොවට මුරගා හඳුන්වන ගීත නාටකයක් වශයෙනි. එහි කතා පුවත සරලය. කතා පුවතක් නැතැයි කිව යුතු තරමට සරලය. ගැමි දරුවෙක් ගෙදර පුරතල් වසුපැටියා කෙරෙහි අසීමිත ආදරයකින් වෙළී ඌ පිළිබඳ මහත් අනාගත බලාපොරොත්තු මවා ගනී. එහෙත් අසරණ අඩියට පත්වන පියා විසින් වසුපැටියා විකුණා දමනු ලැබීමෙන් ඔහුගේ බලාපොරොත්තු සියල්ල සී සී කඩ වෙයි. එසේ වුවත් දරුවා ඉන් දුකට පත් වන්නේ මොහොතකට පමණි. උදැසනයාගේ සම්ප්‍රාප්තියත් සමඟම ඔහු නැවත ප්‍රබෝධමත් වී සුපුරුදු [illegible] බසියි. නිෂ්පාදකයා මේ ගෙන හැර පාන්නේ උතුම් මනුෂ්‍යත්වයේ නියම ස්වභාවයයි. මිනිසා මෙලොව වසන තුරා නොයෙකුත් කම්කටොලුවලට, දුක් ගැහැටවලට වැසන ව්‍යාධිනට ගොදුරු වෙයි. එහෙත් සැබෑ මනුෂ්‍යයා ඉන් දුර්මුඛ නොවී, ඒ සියල්ලටම සතුටින් මුහුණ දෙමින් ඉදිරියටම යයි. අපේ

මධුප විසිති

ගැමියා මෙකී ගුණයෙන් අනූන බව ඔවුන්ගේ දිවිපෙවෙතින් හෙළි වෙයි. ඔවුනට හරියට කෑමක් බීමක් නැත. ඉන්නට හිටින්නට තැනක් නැත. එහෙත් ඔවුහු 'අනේ අපට අරක නැයි මේක නැයි' කිය කියා ළතැවෙමින් නොසිට තම ශක්ති පමණින් වැඩපළෙහි යෙදෙමින් අනාගතය සකසා ගැනීමට වෙහෙසෙති; වර්තමානය සතුටින් ගෙවති. අපේ සිංහල ගැමියාට මේ ලක්ෂණය විසින් සමාන වන රුසියන් ගැමියා පමණක් නොව මිනිස් හරයන් වටහා ගත් ලොව සියලුම මනුෂ්‍යයෝ ජීවිතය දෙස බලන්නේ මේ ඇසිනි.

මිනිසා දුක් බාධක හමුවේ ඇද නොවැටෙයි. ඊට ධෛර්යමත්ව මුහුණ දී ඉදිරියටම යයි. මිනිසාගේ ආශා, ප්‍රාර්ථනා ඇත. ඉන් සමහරක් ඉටුවෙයි. අනෙකක් ඉටු නොවෙයි. ඉටු වූදෙසින් සතුටක් ලබමින්ද ඉටු නුවූ දෙසින් කම්පා නොවෙමින්ද මිනිසා ඉදිරියට [illegible] තවත් [illegible] දරුවාගෙන් සංකේතවත් වනුයේ මෙබඳු වූ මිනිසායි. වසුපැටියා වූකලී මිනිසාගේ ඉටු නුවූ පැතුමය.

කුවේණී

කුවේණී නාටකයෙන්ද පිළිබිඹු වනුයේ පොදු මිනිසත් බවකි. නාට්‍යකරු අපට අඳුන්වා දෙන්නේ උපන් දා සිටම අපි අසා ඇති කුවේණියම වුවත්, ඔහු හෙළන්නේ අපූර්ව බැල්මකි. ඔහු නාට්‍යය ඉදිරිපත් කරන්නේ නුදෙක් අප දන්නා පුරාවෘත්තය ඇඳබැඳමක් ලෙසින් නොවේ. ඇත්ත වශයෙන්ම අප මේ දකින්නේ ඉතිහාස පුවතක් නොවෙතියි ප්‍රේක්ෂකයාට හැඟියයි. නිෂ්පාදකයා වස්තු කොටගෙන ඇත්තේ කුවේණියගෙන් සංකේතවත් වන සනාතන ස්ත්‍රියගේ සනාතන ඉෂ්ට ප්‍රාර්ථනාවයි. කුවේණිය ඉල්ලන්නේ ඇයගෙන් උදුරා ගන්නා ලද සෙනෙහස හා ආදරයයි. ඇය පත්නා දමන ලද්දේ ඇගේ හදවත නොහඳුනන සමාජය විසිනි. ඈ විජය රජු වශී කරගත්තේ බලකාමයෙනියි පැරණි කතාවෙන් හැඟවෙතත් හෙන්රි ජයසේන අපට පෙන්වා දෙන්නේ ඈ තුළ ඔහු කෙරෙහි උපන් සෙනෙහස, ඇල්ම, ආදරය විසින් මෙහෙයන ලදුව ඈ ක්‍රියා කළ වගයි. කුවේණිය නම් ස්ත්‍රී සංහතියයි. ලෝකයා හැම විටම ඇය, ස්ත්‍රී සංහතිය, වරදවා තේරුම් ගනියි.

ඈ කාමිනියක්ම නොවේ. ඈ තුළ ලියලන්නේ කාමුක හැඟීම්ම නොවේ. ඈ පතන්නේ සෙනෙහසයි. ආදරයයි, ආරක්ෂාවයි. නාට්‍යයේ දෙවෙනි අංකයේ එන අධිකරණශාලාවී නම්වූ වර්තමාන ලෝකයෙන් මෙය ඇයට නොලැබෙයි. අවසාන ජවනිකාවේදී තම දෙදරුවන් ගෙන වල් වැදෙන්නේ වර්තමාන සමාජයේ අසහනය ඉඟි කරමින් හා නොදියුණු යැයි සැලකෙන වනචාරී ජීවිතය තවමත් හොඳයයි හඟවමිනුත්ය. කුවේණියගේ දෙදරුවන් හා කතාවට වැටෙන දඬයක්කරු ඒ බව වටහා ගත් වර්තමාන ලෝකයේ වෙසෙන විරළ ගණයේ පුද්ගලයෙකි. පුළුවන් තරම් ඈතට ගොස් වල් වැදිලා ඉන්නැයි ඔහු දරුවනට කියනුයේ ඔහු වසන සමාජයේ අයහපත වටහා ගත් හෙයිනි. දරුවන් සමඟ වල් වැදෙන්නේ දඬයක්කරුගේ පමණක් නොව ප්‍රේක්ෂකයාගේ ද අනුකම්පාව දිනා ගනිමිනි.

තුන් ඇඳුත්ත

හෙන්රි ජයසේන මේ නාට්‍ය දෙකෙන්ම හෙළි කරන්නේ කලාකරුවෙකු වශයෙන් ඔහු ලබා ඇති පරිණත භාවයයි. **ජනේලය, තවත් උදැසනක්, කුවේණී** යන නාට්‍ය තුනෙන්ම [illegible] කරන්නේ සං[illegible] වූ වර්තමාන සමාජයේ මිනිසා සතුටින් කල් ගත කිරීමට ගන්නා ප්‍රයත්නය දෘෂ්ටි කෝණ කීපයකින් බැලීමටය. ජනේලයෙහි, තමන්ගේ මදුර්වලකම නිසා ආකාසට සිතේ සතුට ලබා ගැනීමට බැරි වෙයි. කුවේණියට සිතේ සතුට ලබා ගැනීමට බැරි ව[illegible]න්නේ සමාජයේ වරදිනි. තවත් උදැසනක්හි දක්වෙන දරුවා [illegible] සතුට වඩනෙනි. මේ නාට්‍ය තුන නාට්‍යකරුවා තුළ පැළ වූ එකම සැටිහ [illegible] පොදුවේ මනුෂ්‍ය පංතියයි.